

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-10430 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin

Serie I ang. direkt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mnr (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt – Taxering **Nr 9 1983 - Årg. 13**

Regeringsrättens dom den 14 april 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Ett aktiebolag, Y AB, hade förvärvat samtliga aktier i ett förvaltningsföretag, Z AB. I samband med överlåtelsen hade Z AB avyttrat samtliga aktier på vilka utdelningen skulle ha varit skattepliktig om aktierna ägts direkt av Y AB. Bestämmelsen i punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen (KL) har ansetts inte utgöra hinder för skattefrihet för utdelning från Z AB till Y AB **RSV/FB Dt 1983:17**

1 Ansökningen

I ansökningen anförde Y AB bl a följande.

Mellan X AB, säljare, och Y AB, köpare, har träffats avtal om överlåtelse av samtliga aktier i Z AB.

Z AB var före överlåtelsen ett förvaltningsföretag enligt 54 § KL anv p 1 st 2 och ägde en portfölj börsnoterade aktier.

I samband med överlåtelsen avhändes Z AB alla aktier, som av Y AB bedömdes inte fylla någon funktion som led i Z AB:s organisation efter ägarbytet i Z AB. Efter ägarbytet innehar Z AB alltså inga aktier av sådant slag, som enligt 54 § KL, anv p 1 st 6 skulle hindra skattefrihet för Y AB för aktieutdelning från Z AB.

Z AB:s eget kapital är större än som passar Z AB:s funktioner inom Y-koncernen. Y AB önskar därför snarast låta Z AB engångsvis göra en stor utdelning.

Denna utdelning kommer om den sker under år 1981, att ske under ett räkenskapsår under del av vilket Z AB ägt i lagrummet "förbjudna" aktier. Formuleringen av lagrummet, särskilt presensformen "äger", syns indikera att det sagda inte betager Y AB skattebefrielsen. Emellertid är Y AB angeläget att undvika varje risk på punkten ifråga.

Y AB hemställer därför om besked, huruvida Z AB:s i samband med ägarbytet avvecklade aktieinnehav vid bedömningen av aktieutdelning, som efter ägarbytet i Z AB sker från Z AB till Y AB, utgör hinder för skattefrihet för utdelningen.

I ärendet hade vidare anförts:

Utdelning under år 1981 kan faktiskt ske också av medel, som inlutit först under nämnda år. Inom helägda koncerner är dylikt "påskyndande" av det eljest gängse utdelningstempot inte ovanligt. Skulle det vid prövningen av ärendet ha någon bety-

RSV/FB Dt
1983:17

delse hur Z AB förfar på denna punkt, bör därför räknas med båda alternativen.

I övrigt vill bolaget göra följande kommentar. Under den nya regimen — dvs efter Z AB:s övergång i Y AB:s ägo — har inte influtit och kommer inte att inflyta några "inkriminerande" utdelningar till Z AB.

Y AB hade under hand uppgivit att nämnden vid sin bedömning hade att utgå från att Y AB var rörelsedrivande och att Z AB vid tidpunkten för utdelningen var ett förvaltningsföretag.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 19 februari 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Rosén, Blomqvist, Brissman, Enslöw, Gustafson, Nilsson, Heimer, Hallgren) följande förhandsbesked.

Enligt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 54 § KL föreligger inte skattefrihet för rörelsedrivande företag för utdelning på aktie eller andel i förvaltningsföretag, om förvaltningsföretaget äger mer än enstaka aktier eller andelar på vilka utdelning skulle ha varit skattepliktig om aktierna eller andelarna hade ägts direkt av det företag som äger aktien eller andelen i förvaltningsföretaget.

Eftersom Z AB enligt ansökningen redan i samband med sökandebolagets förvärv av aktierna i detta bolag avhänt sig alla aktier på vilka utdelning skulle ha varit skattepliktig om de ägts direkt av sökandebolaget, är ovan nämnda lagrum inte tillämpligt på den ifrågasatta utdelningen från Z AB. Nämnden svarar därför nej på den framställda frågan.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade allmänna ombudet för mellankommunala mål att frågan i ansökningen skulle besvaras jakande.

Den 14 april 1983 beslöt regeringsrätten (Ericsson, Hellner, Mueller, Tottie) följande dom.

Enligt punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 54 § KL föreligger inte skattefrihet för rörelsedrivande företag för utdelning på aktie eller andel i förvaltningsföretag, om förvaltningsföretaget äger mer än enstaka aktier eller andelar på vilka utdelning skulle ha varit skattepliktig om aktierna eller andelarna hade ägts direkt av det företag som äger aktien eller andelen i förvaltningsföretaget.

Under den del av beskattningsåret 1981 som Y AB ägt samtliga aktier i förvaltningsföretaget Z AB har enligt ansökningen detta senare bolag inte ägt aktier på vilka utdelning skulle ha varit skattepliktig om de ägts direkt av Y AB. Detsamma gäller för beskattningsåret 1982. Vid angivna förhållanden är nämnda lagrum inte tillämpligt på den ifrågasatta utdelningen från Z AB oavsett om den ägt rum 1981 eller 1982. Regeringsrätten ändrar därför ej det meddelade förhandsbeskedet.

Regeringsrättens dom den 10 maj 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Utgifter för systemarbete i samband med utveckling av datorprogram har ansetts omedelbart avdragsgilla

RSV/FB Dt
1983:18

1 Ansökningen

I ansökningen anförde X AB, som var inköpsbolag för en frivillig fackkedja, bl a följande.

Inom X AB pågår f n ett projekt som syftar till att förbättra nuvarande datasystem. Ett omfattande utvecklingsarbete pågår för att effektivisera vårt datasystem samt införa andra administrativa rutiner på data.

Systemutveckling och specificering av systemet kommer att ligga till grund för programmering av de olika rutinerna. Programmen kommer att köras i egen dator. Hittills har en servicebyrå anlåtits för vårt nuvarande dataprogram.

Vi önskar förhandsbesked i följande frågor:

- 1) Äger bolaget rätt att avskrivna kostnaden för omarbetning av gamla systemet, nya rutiner samt utbildning i sin helhet under anskaffningsåret?
- 2) Äger bolaget rätt att i sin helhet under anskaffningsåret avskrivna kostnaden för programvaran?

Tilläggas bör att det här rör sig om specialprogram skräddarsydda för bolagets verksamhet. Dessa program går ej att försälja eller på annat sätt överlåta. Det enda standardprogram som ingår är program för bokföring.

De ifrågavarande kostnaderna kan inte anses utgöra någon tillgång för bolaget eftersom det rör sig om specialprogram. Förändringen inom just dataområdet går också så snabbt och dataprogram blir omoderna på kort tid.

Systemet kommer att skräddarsys och utvecklas speciellt för X AB beroende på att färdiga system inte existerar på marknaden som motsvarar de krav X AB ställer på systemet.

Endast begränsade delar av bokföringsrutinerna betjänas av standardprogram. Dessa delar utgör dock i förhållande till hela systemet en marginell del.

Systemet avses också bli anpassat till kommunikation med kassaterminaler i resp butik.

Enligt avtalet fördelar sig den totala köpeskillingen på två huvudområden, nämligen:

A Tillämpningsprogramvara	875 000 kr
B Utbildning och driftsassistans	86 000 kr

För att förtydliga innebörden av termen tillämpningsprogramvara vill vi påpeka att denna — enligt avtalet — inte enbart omfattar programmeringskostnader, dvs kostnader för att producera dataprogram.

**RSV/FB Dt
1983:18**

För att möjliggöra konstruktion av ett dataprogram måste denna aktivitet föregås av ett omfattande utredningsarbete och insamling av grunddata. Detta arbete utmynnar i vad man brukar kalla för en systemspecifikation, dvs en detaljerad beskrivning av hur systemet är tänkt att fungera, bildskärmslayouter etc. Detta underlag användes av programmerare för att framställa dataprogram (tillämpningsprogramvara).

Utav kostnaderna för tillämpningsprogramvara (875 000:-) bedömer vi att kostnaden för själva programmeringen kan uppskattas till ca 500 000:-. Resterande 375 000:- avser systemkostnader.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 29 januari 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Hermanson, Blomqvist, Enslöw, Nilsson, Heimer, Vester, Hallgren, Toftered) följande förhandsbesked.

Nämnden finner att den rätt till tillämpningsprogramvara som X AB förvärfvar har en sådan karaktär att den skall behandlas som en inventarietillgång. På grund härav förklarar nämnden att X AB:s kostnad för anskaffande av tillämpningsprogramvara skall dras av enligt reglerna för avskrivning av maskiner och inventarier i rörelse. — För det fall att ansökningen avser frågan huruvida tillämpningsprogramvara kan anses vara underkastad hastig förbrukning eller annars tillgångens varaktighetstid anser nämnden att förhandsbesked inte bör meddelas. Nämnden avvisar därför ansökningen i sådan del.

Nämnden förklarar emellertid vidare att kostnaderna för driftsassistans och utbildning utgör omedelbart avdragsgilla omkostnader för X AB.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att regeringsrätten skulle förklara att det belopp om 375 000 kr, som bolaget angivit avse systemkostnader, fick direkt dras av under anskaffningsåret.

Bokföringsnämnden hade avgivit yttrande om hur bokföringsskyldigheten i fråga om datasystemkostnader av det slag som förekom i målet borde fullgöras för att överensstämja med god redovisningssed. Nämnden hade därvid anfört bl a följande.

Före programmeringsfasen i utvecklingen av datorprogram ligger systemarbetet; ett administrativt utvecklingsarbete, som är knutet till de olika funktionerna inom företaget (ekonomi, produktion, marknadsföring etc) och som i princip görs oberoende av om systemet framgent skall tillämpas manuellt eller med hjälp av dator (problemorienterat systemarbete). Detta administrativa utvecklingsarbete är en löpande utgift som skall kostnadsföras. — Beslutar sig företaget för datoranvändning vidtar datoranpassning av systemen (maskinorienterat systemarbete) såsom grund för programmering. Båda faserna är enligt bokföringsnämnden att betrakta som ett utvecklingsarbete, för vilket

utgifterna redovisningsmässigt bör behandlas på samma sätt som utgifter för teknisk/vetenskaplig forskning och utveckling, dvs utgifterna belastas löpande företagets resultaträkning. — Om ovanstående värderingsnormer appliceras på de omständigheter som beskrivs i handlingarna i målet synes sålunda vad som under begreppet tillämpningsprogramvara anges såsom systemkostnader böra påföras resultaträkningen.

**RSV/FB Dt
1983:18**

Den 10 maj 1983 beslöt regeringsrätten (Cars, Reuterswärd, Petré, Wahlgren, Tottie) följande dom.

Ifrågavarande belopp av 375 000 kronor får anses utgöra ersättning från bolaget till utomstående för biträde vid genomförande av vissa uppgifter av administrativ natur. På grund härav och med beaktande av vad bokföringsnämnden anfört i sitt yttrande finner regeringsrätten att ifrågavarande kostnad för bolaget utgör direkt avdragsgill driftkostnad.

Regeringsrätten ändrar förhandsbeskedet i den överklagade delen i enlighet med det anförda.

Regeringsrättens dom den 21 mars 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Andel i hyresfastighet som byggmästare erhållit i gåva av sin far, som också varit byggmästare, har först genom sonens byggnadsbolags arbeten på fastigheten ansetts få karaktär av omsättningstillgång i rörelse för honom

**RSV/FB Dt
1983:19**

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande. A ägde 50 % av aktierna i ett byggnadsbolag och var en av två företagsledare i bolaget. Detta hade grundats 1966 och bedrev byggnadsrörelse inom industrisektorn i S-stad. 1969 erhöll A tillsammans med sin hustru och sina två barn hyresfastigheterna K och L i gåva från A:s far. Fastigheterna, som var taxerade till 250 000 kr vardera, låg i en stad ett tjugotal mil från S-stad. Fadern hade drivit byggnadsrörelse och bebyggt de båda fastigheterna. Han hade upphört med sin byggverksamhet kring 1950. Fastigheterna var de sista som fadern hade haft kvar från sin byggnadsrörelse. Den löpande förvaltningen av fastigheterna hade skötts av en vicevärd. A:s byggnadsbolag hade inte utfört något arbete på fastigheterna i vidare mån än att ombyggnad och reparation utförts av bolaget på fastigheten K under 1974–1975 för en kostnad av ca 150 000 kr + mervärdeskatt. Arbetet hade fakturerats ägarna efter vanliga grunder och med sedvanligt påslag för entreprenörarvode och vinst. A hade inte drivit byggnadsrörelse personligen och fastigheterna hade således inte blivit föremål för nedskrivning hos honom. A begärde besked om en försäljning av fastigheterna skulle beskattas enligt realisationsvinst- eller rörelsereglerna och hur ingångsvärdet skulle bestämmas vid en eventuell rörelsebeskattning.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 15 oktober 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Berglöf, Blomqvist, Brissman, Enslöw, Gustafson, Nilsson, Linderberg, Hallgren), såvitt nu är i fråga, följande förhandsbesked.

Vad beträffar A framgår av handlingarna att han sedan 1966 drivit byggnadsrörelse genom byggnadsbolaget. På grund härav och då fastigheterna K och L utgjorde omsättningstillgångar i faderns byggnadsrörelse, får andelarna i fastigheterna — oavsett om en uttagsbeskattning skett då fadern 1969 skänkte fastigheterna till sonen och dennes familj — anses behålla sin karaktär av omsättningstillgångar i A:s hand. En försäljning av hans andelar av fastigheterna skall därför behandlas enligt reglerna för beskattning av rörelse.

Med hänsyn till att A förvärvat endast andelar i fastigheterna i samband med gåvan 1969 från fadern, varför en uttagsbeskattning borde ha skett 1969, får A som anskaffningsvärde på sina andelar i fastigheterna ta upp det allmänna saluvärdet på dessa vid gåvotillfället.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade A att en försäljning av hans andelar i fastigheterna K och L skulle redovisas enligt reglerna för beskattning av realisationsvinst. Om en försäljning av andelen i den reparerade och ombyggda fastigheten K skulle bedömas enligt reglerna för rörelse, yrkade A att som ingångsvärde för denna fastighetsandel få uppta andelens allmänna saluvärde år 1975.

Den 21 mars 1983 beslöt regeringsrätten (Wieslander, Ericsson, Engblom, Dahlman) följande dom.

I målet är fråga huruvida de A tillhöriga andelarna i hyresfastigheterna K och L skall anses utgöra omsättningstillgångar i rörelse bedriven av A.

Av handlingarna i målet framgår bl a följande. A har sedan år 1966 drivit byggnadsrörelse genom det av honom hälftenägda byggnadsaktiebolaget.

År 1969 erhöll A, hans hustru och deras två barn genom gåva av A:s fader en fjärdedel var av fastigheterna K och L.

Fastigheterna hade bebyggts av A:s fader under tid då denne bedrev byggnadsrörelse. Verksamheten upphörde omkring 1950.

Under åren 1974–1975 utförde byggnadsaktiebolaget reparations- och ombyggnadsarbeten på fastigheten K. Kostnaderna, 150 379 kr, fakturerades A och de övriga delägarna efter sedvanliga grunder med påslag för entreprenörarvode och vinst. Fastigheten L har, enligt vad av handlingarna framgår, inte varit föremål för några arbeten från bolagets sida.

Med hänsyn till A:s intressen i byggnadsaktiebolaget och till de arbeten som bolaget utfört på fastigheten K får A:s andel i denna fastighet anses ha antagit karaktär av omsättningstillgång i rörelse från och med de år 1974 företagna ombyggnadsarbetena. En försäljning av andelen skall därför behandlas enligt reglerna för beskattning av rörelse. Som anskaffningsvärde på denna andel får A uppta det allmänna saluvärdet

år 1974.

Beträffande fastigheten L har tillräckliga upplysningar rörande fastighetens förvaltning inte lämnats. Till följd härav kan inte bedömas huruvida även denna fastighet är omsättningstillgång i en av A bedriven rörelse. De i ansökningen framställda frågorna såvitt avser A:s andel i nämnda fastighet kan därför inte besvaras.

På grund härav ändrar regeringsrätten förhandsbeskedet såvitt avser A:s andel i fastigheten K i enlighet med det anförda och undanröjer förhandsbeskedet i vad det avser A:s andel i fastigheten L.

Regeringsrådet Hellner var skiljaktig och anförde:

Enligt de för förhandsbeskedet angivna förutsättningarna har A:s fång av fastighetsandelarna haft formen av gåva. De byggnadsarbeten som utförts på den ena fastigheten av byggnadsaktiebolaget, i vilket A äger hälften av aktierna, har likaledes enligt de givna förutsättningarna fakturerats och betalats av samägarna av fastigheten efter marknadspris. De av byggnadsaktiebolaget utförda arbetena kan därför inte tilläggas den verkan att de skulle införliva A:s andel i fastigheten med bolagets rörelse, än mindre konstituera någon av A personligen bedriven byggnadsrörelse, omfattande endast andelen i den samägda förbättrade fastigheten. Vid nu angivna förhållanden finner jag att A:s fastighetsandelar över huvud taget inte kan hänföras till någon byggnadsrörelse. En försäljning av dem skall därför i beskattningshänseende bedömas enligt reglerna för realisation av fast egendom.

Jag ändrar förhandsbeskedet i enlighet härmed.

Regeringsrättens dom den 22 februari 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

För ett bolag som tillverkade och sålde livsmedelsprodukter har bolagets oanvända emballage ansetts utgöra lagertillgång

**RSV/FB Dt
1983:19**

**RSV/FB Dt
1983:20**

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande. Bolaget tillverkade och sålde livsmedelsprodukter. Till bolagets produkter användes såväl ytter- som inneremballage märkt med bolagets firma. Emballaget var därför användbart endast för sökandebolaget. Inköpsvärdet för per den 30 november 1981 inneliggande emballage var 1,4 miljoner kronor, vilket motsvarade ca 2 månaders förbrukning. Emballaget importerades till stor del från England och Danmark. Plastemballaget levererades i rullar om 25 kg. Bolaget hemställde om förhandsbesked huruvida emballaget skulle betraktas som lagertillgång eller som kostnad under inköpsåret.

Efter remiss hade yttrande kommit in från allmänna ombudet för mellankommunala mål. I erinringar häröver anförde bolaget bl a följande.

**RSV/FB Dt
1983:20**

I skrivelsen hänvisas till en del uttalanden från bokföringsnämnden. Tyvärr är dessa rent allmänt hållna och besvarar icke den väsentliga frågan nämligen huruvida märkt emballage bör bokföras som tillgång eller ej.

I bokföringslagen § 14 stadgas följande:

”Omsättningstillgång tages upp till högst anskaffningsvärdet. Är tillgångens verkliga värde på balansdagen lägre än anskaffningsvärdet, får tillgången dock ej tagas upp över detta verkliga värde. Såsom verkliga värdet av omsättningstillgång anses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.”

Det är ostridigt att försäljningsvärdet för det med bolagets namn tryckta emballaget är lika med noll. Skulle bolaget upphöra är emballaget värdelöst.

Allmänna ombudet anför i sin skrivelse följande: ”Emballaget är vidare en väsentlig del av produkten och kan jämföras med de råvaror som används i produkten.” Detta uttalande är riktigt i och med att varan tillverkats och förpackats. Den färdiga produkten inventeras till sitt försäljningspris minus försäljningskostnader givetvis inkl sitt emballage. Uttalandet är emellertid felaktigt i vad avser emballage som ligger i rullar och ej ingått i produktionen. Detta kan ej jämföras med råvaror av den anledningen att man när som helst kan avyttra råvarorna till lägst inköpspriset men det märkta emballaget är osäljbart. En väsentlig skillnad!

Vi anser därför att det märkta emballaget ej bör betraktas som lagertillgång.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 20 augusti 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Rosén, Blomqvist, Brissman, Enslöw, Gustafson, Nilsson, Hallgren) följande förhandsbesked.

Enligt punkt 1 anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (KL) skall vid inkomstberäkning enligt bokföringsmässiga grunder tas hänsyn till bl a in- och utgående lager av varor, däri inbegripet djur, råmaterial, hel- och halvfabrikat m m. Bolagets oanvända emballage får anses hänförligt till sådana med lagrummet avsedda tillgångar som skall ingå i bolagets varulager och som vid inkomstberäkningen skall värderas och tas upp i enlighet med bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 41 § KL. Nämnden besvarar ansökningen i enlighet härmed.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att få rätt att omkostnadsföra det emballage som ännu inte använts.

I en dom den 22 februari 1983 ändrade regeringsrätten (Wieslander, Nordlund, Wahlgren, Engblom, Brink) inte förhandsbeskedet.

Regeringsrättens dom den 25 mars 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

RSV/FB Dt
1983:21

Ett aktiebolag skulle avyttra aktier i fem dotterbolag till sitt utländska moderbolag för ett pris som motsvarade aktiernas skattemässiga anskaffningsvärden och understeg deras marknadsvärden. Bestämmelserna i 43 § 1 mom kommunalskattelagen har ansetts inte tillämpliga

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande. AB X, som var dotterbolag till ett utländskt bolag, hade i sin tur fem utländska dotterbolag. Av organisatoriska skäl hade AB X under förutsättning av ett positivt förhandsbesked överlåtit samtliga aktier i dotterbolagen till sitt moderbolag. Överlåtelsen hade skett till AB X:s skattemässiga anskaffningsvärden. AB X begärde förhandsbesked om någon beskattning av AB X för "förtäckt" realisationsvinst skulle äga rum eller om överlåtelsen på annan grund skulle medföra någon inkomstbeskattning av AB X.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 11 december 1981 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Berglöf, Blomqvist, Brissman, Enslöv, Linderberg, Hallgren) följande förhandsbesked.

Överlåtelsen den 30 december 1980 av aktier till sökandebolagets utländska moderbolag har enligt ansökningen skett till sökandebolagets skattemässiga anskaffningsvärden.

Enligt 43 § 1 mom kommunalskattelagen (KL) gäller följande: "Har näringsidkare till någon, som är ekonomiskt intresserad i hans företag eller kan öva inflytande på dess ledning eller i vars företag han är ekonomiskt intresserad eller på vars företags ledning han kan öva inflytande, försålt varor till lägre pris eller av honom köpt varor till högre pris än de i allmänhet gällande eller i övrigt med honom avtalat ekonomiska villkor som avvika från vad som skulle hava avtalats mellan två av varandra oberoende näringsidkare och har, i följd härav, inkomsten av företaget blivit lägre än den eljest skolat bliva, samt har tillika den, vilken inkomsten i stället tillförts, icke att utgöra skatt för inkomsten här i riket, skall inkomsten av företaget beräknas till det belopp, vartill den kan antagas hava uppgått, därest dylika åtgärder icke vidtagits."

En överlåtelse av aktierna till pris, som understiger marknadsvärdet, får anses innebära att sökandebolaget och dess utländska moderbolag, vilka båda är näringsidkare, avtalat ekonomiska villkor som avviker från vad som skulle ha avtalats om de inte varit i intressegemenskap. Om avtalat pris för aktierna skulle godtas som underlag vid beskattning och detta pris skulle understiga marknadsvärdet för aktierna skulle sökandebolagets inkomst bli lägre än vad den skulle ha blivit vid en försäljning

**RSV/FB Dt
1983:21**

på villkor som skulle ha avtalats mellan två av varandra oberoende näringsidkare. Vidare skulle det utländska moderbolaget inte vara skattskyldigt här i landet för den inkomst som till följd av ett sådant lågt överlåtelsepris tillförs detta bolag. På grund härav finner nämnden att bestämmelserna i 43 § 1 mom KL är tillämpliga vid ifrågavarande aktieöverlåtelse. Sökandebolaget skall därför enligt nämnda lagrum jämfört med 35 § 3 mom samma lag beskattas för realisationsvinst som om det hade sålt aktierna till marknadspris. Nämnden besvarar ansökningen i enlighet härmed.

Ledamöterna Gustafson och Toftered var skiljaktiga och anförde:

Sökandebolagets överlåtelse av aktier till sitt utländska moderbolag har skett till sökandebolagets skattemässiga anskaffningsvärde. Någon skattepliktig realisationsvinst har sålunda inte uppkommit för sökandebolaget.

Genom att överlåtelsen skett till ett pris som understiger aktiernas marknadsvärden, har moderbolaget tillförts utdelning från sökandebolaget. Detta förhållande medför inte någon beskattningskonsekvens för sökandebolaget.

Vi anser därför att nämnden bort förklara att aktieöverlåtelsen inte skall föranleda någon inkomstbeskattning av sökandebolaget.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att aktieöverlåtelsen inte skulle föranleda någon realisationsvinstbeskattning eller på annan grund föranleda någon inkomstbeskattning hos bolaget.

Den 25 mars 1983 beslöt regeringsrätten (Wieslander, Ericsson, Hellner, Mueller) följande dom.

Den vinst som AB X kan göra genom att överlåta aktierna i fem dotterbolag till sitt moderbolag, är att bedöma enligt föreskrifterna om skattepliktig realisationsvinst.

I 43 § 1 mom KL finns vissa föreskrifter för det fall att inkomst genom affärstransaktioner flyttats över från en i Sverige skattskyldig näringsidkare till en näringsidkare som inte är skattskyldig här. Föreskrifterna gäller om det råder en viss intressegemenskap mellan de båda näringsidkarna exempelvis den intressegemenskap som råder mellan ett dotterbolag och dess moderbolag.

Utformningen av 43 § 1 mom KL — särskilt däri angivna exempel på affärstransaktioner och villkoret att inkomsten av företaget i följd härav blivit lägre — talar för att föreskrifterna, såvitt gäller näringsidkare som är skattskyldig för rörelse, avser endast sådana inkomstöverföringar som påverkar inkomsten av rörelsen. Denna tolkning vinner stöd av förarbetena till föreskrifterna (se särskilt SOU 1964:29 s 134–135 och propositionen 1965:126 s 53).

Vid beräkning av den realisationsvinst som AB X kan göra genom att överlåta aktierna i fem utländska dotterbolag till sitt utländska moderbolag blir således 43 § 1 mom KL inte tillämpligt.

Med hänsyn härtill och till vad i övrigt upplysts i målet om aktieöverlåtelsen ändrar regeringsrätten förhandsbeskedet på sådant sätt att rege-

ringsrätten förklarar att överlåtelsen av aktierna inte skall föranleda någon realisationsvinstbeskattning hos AB X och att överlåtelsen inte heller eljest skall medföra någon inkomstbeskattning för bolaget.

RSV/FB Dt
1983:21

Regeringsrättens dom den 2 februari 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Förvaltningsbolag, som var moderbolag i en koncern, har — då bolaget utförde vissa för koncernen gemensamma uppgifter — medgetts dispens att i beskattningsavseende inte behandlas som ett förvaltningsföretag. Med hänsyn till att dotterbolag bedrev penningrörelse har förvaltningsbolaget genom dispensen ansetts också driva sådan rörelse. Bolagets innehav av aktier motsvarande ca 15 % av röstetalet i ett bankbolag har inte medfört skattefrihet för utdelning på dessa aktier

RSV/FB Dt
1983:22

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande.

Bonnier & Bonnier Independent Finans AB¹ (B & B) var fram till utgången av år 1981 moderföretag i en koncern innefattande åtta dotterbolag och fyra dotterdotterbolag. Bolaget hade år 1977 medgetts dispens enligt nuvarande punkt 1 sjunde stycket av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen (KL) att i beskattningshänseende inte behandlas som förvaltningsföretag. Koncernens verksamhet omfattade värdepappershandel och företagsadministrativa/finansiella tjänster. Ett avtal om ömsesidigt samarbete hade träffats mellan ett av dotterbolagen, Fondkommission Richard Hägglöf AB (Hägglöfs), och AB Wermlandsbanken. Det ansågs att väsentliga organisatoriska och finansiella fördelar skulle kunna uppnås genom det träffade samarbetsavtalet. För att möjliggöra en mer ändamålsenlig organisation av de av de båda bolagen bedrivna notariatverksamheterna skulle enligt avtalet Hägglöfs avveckla sin notariatavdelning. Förvaltningen av kundernas värdepapper skulle fortsättningsvis istället ombesörjas av Wermlandsbanken. Wermlandsbanken förband sig också att under avtalstiden lämna Hägglöfs ett lån.

För att söka undvika risken att Wermlandsbanken skulle bli ett helägt dotterbolag till en konkurrerande större bankkoncern, vilket allvarligt skulle kunna hota Hägglöfs ställning på marknaden, hade B & B förvärvat aktier i Wermlandsbanken. Målet var ett aktieinnehav i Wermlandsbanken motsvarande cirka 15 % av aktiernas totala röstetal. B & B hemställde att förhandsbesked skulle meddelas av innebörd att skattskyldighet för utdelning på aktierna i Wermlandsbanken inte skulle föreligga vid 1982 års taxering.

¹Publicerat med bolagets medgivande

**RSV/FB Dt
1983:22**

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 27 november 1981 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Berglöf, Hermanson, Blomqvist, Enslöw, Gustafson, Hallgren, Toftered) följande förhandsbesked.

Genom beslut den 9 december 1977 har nämnden medgett att sökandebolaget — under förutsättning att bolaget bedrev verksamhet på sätt angavs i ärendet — inte skulle i beskattningsavseende behandlas som förvaltningsföretag. Nämnden förklarade vidare genom förhandsbesked samma dag att bolagets huvudsakliga verksamhet skulle anses avse sådan rörelse som utgjorde villkor för att koncernbidrag skulle kunna ges eller tas med skattemässiga verkningar. Någon omständighet som kan föranleda att det lämnade medgivandet, att inte behandla sökandebolaget som förvaltningsföretag, inte längre skall anses gälla har inte förekommit. Med hänsyn till den verksamhet som sökandebolagets dotterbolag bedriver får därför sökandebolagets verksamhet anses innefatta penningrörelse. Vid sådant förhållande är sökandebolaget enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen frikallat från skattskyldighet för utdelning endast på sådan aktie eller andel som innehas som ett led i organisationen av bolagets verksamhet till den del denna avser annat än förvaltning av fastighet, värdepapper eller därmed likartad lös egendom. Då sökandebolagets aktier i Wermlandsbanken, vilka enligt ansökan representerar ca 15 % av aktiernas sammanlagda röstetal, inte kan anses innehavda som ett led i organisationen av bolagets verksamhet förklarar nämnden att sökandebolaget inte är frikallat från skattskyldighet för utdelning från Wermlandsbanken.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att skattskyldighet för utdelning på bolagets aktier i Wermlandsbanken inte skulle föreligga.

I en dom den 2 februari 1983 gjorde regeringsrätten (Wieslander, Wahlgren, Engblom, Brink, Widmark) ej ändring i förhandsbeskedet.